

ความคิดเห็นของครูที่มีต่อรูปแบบงานดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในโรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอเขวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์

อรุณี นารัมย์*

บทคัดย่อ

การวิจัยเชิงสำรวจนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีต่อรูปแบบงานดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอเขวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ จำแนกตามเพศและประสบการณ์การทำงาน ประชากรที่ศึกษาคือ ครูในโรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอเขวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ จำนวน 160 คน กำหนดขนาดตัวอย่างโดยใช้ตาราง Krejcie และ Morgan ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างจำนวน 113 คน สุ่มตัวอย่างโดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามที่มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .916 สถิติที่ใช้ คือ ค่าความเฉลี่ย ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) สถิติทดสอบที (t test) และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One Way Analysis of Variance) ผลการวิจัยพบว่า (1) ครูมีความคิดเห็นต่อรูปแบบงานดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอเขวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก (2) ครูเพศชายและเพศหญิงมีความคิดเห็นต่อรูปแบบงานดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอเขวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ ในภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน (3) ครูที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกันมีความคิดเห็นต่อรูปแบบงานดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ: 1) ความคิดเห็นของครู 2) รูปแบบงานดูแลช่วยเหลือนักเรียน 3) โรงเรียนมัธยมศึกษา

บทนำ

การพัฒนาเด็กและเยาวชนเป็นภาระหน้าที่ของสถานศึกษา โดยกำหนดไว้ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และฉบับที่แก้ไข (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ในหมวดที่ 1 มาตรา 6 ได้กำหนดความมุ่งหมายและหลักการจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข และในหมวด 4 มาตรา 22 แนวทางการจัดการศึกษายังได้ให้ความสำคัญแก่ผู้เรียนทุกคน โดยยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ และมาตรา 23 (5) การจัดการศึกษาต้องเน้นความสำคัญทั้งความรู้ คุณธรรม กระบวนการเรียนรู้และบูรณาการตามความเหมาะสมของแต่ละระดับการศึกษา ซึ่งเรื่องหนึ่งที่กำหนดให้ดำเนินการ คือ ความรู้ และทักษะในการประกอบอาชีพและการดำรงชีวิตอย่างมีความสุข (กระทรวงศึกษาธิการ.2545: 2)การพัฒนาให้นักเรียนให้เป็นบุคคลที่มีคุณภาพทั้งทางร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความสามารถ มีคุณธรรม จริยธรรม และมีวิถีชีวิตที่เป็นสุขตามที่สังคมมุ่งหวังไว้ โดยผ่านกระบวนการทางการศึกษานั้น นอกจากจะดำเนินการ

* นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

ด้วยการส่งเสริมสนับสนุนนักเรียนแล้ว การป้องกันและช่วยเหลือแก้ไขปัญหาการหนีเรียน ขาดเรียน ปัญหาหาเสพยาเสพติด และการมีครอบครัวก่อนวัยอันควรที่เกิดขึ้นกับนักเรียนเป็นสิ่งสำคัญประการหนึ่ง ของการพัฒนา เนื่องจากสภาพสังคมที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็วทั้งด้านการสื่อสาร เทคโนโลยีต่าง ๆ ปัญหา เศรษฐกิจ ปัญหาการระบาดของยาเสพติด ปัญหาครอบครัว ล้วนทำให้เกิดความทุกข์ ความวิตกกังวล ความเครียด การปรับตัวไม่เหมาะสมเป็นผลเสียต่อสุขภาพจิตและสุขภาพกายของทุกคนที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งก่อให้เกิดวิกฤติทางสังคม ดังนั้นภาพความสำเร็จที่จะเกิดขึ้นจากการพัฒนาผู้เรียนให้เป็นไปตามที่มุ่งหวัง นั้น จึงต้องอาศัยความร่วมมือจากผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย ทุกคน ไม่ว่าจะเป็นผู้บริหาร ผู้ปกครอง ครูทุกคน ในโรงเรียน โดยเฉพาะในโรงเรียนจะมีครูที่ปรึกษาเป็นหลักสำคัญในการดำเนินการต่างๆ เพื่อการดูแล ช่วยเหลือนักเรียนอย่างใกล้ชิด ด้วยความรักและเมตตาที่มีต่อศิษย์ และภาคภูมิใจในบทบาทที่มีส่วนสำคัญ ต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของเยาวชนให้เติบโต งอกงาม เป็นบุคคลที่มีคุณค่าของสังคมต่อไป(กรม สุขภาพจิต. 2546 :1)

การพัฒนานักเรียนทุกคนให้เป็นบุคคลที่มีคุณภาพทั้งทางด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความสามารถ มีคุณธรรมจริยธรรม และมีวิถีชีวิตที่เป็นสุขตามสังคม มุ่งหวังโดยผ่านกระบวนการทางการศึกษานั้น นอกจากจะดำเนินการด้วยการส่งเสริมสนับสนุนนักเรียนแล้ว การช่วยเหลือแก้ไขปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้น ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน เป็นกระบวนการทางการศึกษาของโรงเรียนที่เกี่ยวกับการส่งเสริม การป้องกัน และแก้ไขปัญหามุ่งเน้น ส่งเสริม ให้นักเรียนทุกคนมีคุณภาพตามความแตกต่างระหว่างบุคคล ค้นพบและพัฒนาศักยภาพของตน มีทักษะการดำเนินชีวิตมีวุฒิภาวะทางอารมณ์ และดำเนินชีวิตอยู่ในสังคม อย่างมีความสุข ตลอดจนป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียนไม่ให้กลายเป็นปัญหาสังคม โดยมีกระบวนการ ดำเนินการดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างมีขั้นตอนด้วยวิธีการและเครื่องมืออย่างชัดเจน มีครูที่ปรึกษาเป็นหลัก สำคัญในการดำเนินการประสานความร่วมมือของผู้ปกครอง ครู และผู้เกี่ยวข้อง หรือชุมชน รวมทั้งการ สนับสนุนส่งเสริมจากโรงเรียน เพื่อให้การดำเนินงานพัฒนาคุณภาพนักเรียนให้มีคุณลักษณะอันพึง ประสงค์(สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2547 : 3)

งานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน เป็นระบบหนึ่งซึ่งเป็นนโยบายการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ที่ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้ใช้เป็นมาตรการในการสนับสนุนส่งเสริมศักยภาพผู้เรียน ให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ เพื่อสร้างความเข้มแข็งให้โรงเรียนมีมาตรฐาน โดยการจัดระบบดูแล ช่วยเหลือนักเรียน คือ การจัดกิจกรรมความปลอดภัย แก้ไขปัญหาต่างๆ ของนักเรียน เช่น ปัญหาหาเสพยาเสพติด ปัญหาพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ ปัญหาทางเพศ โดยการประสานความร่วมมือกับผู้ปกครอง ชุมชน และ องค์กรท้องถิ่น (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. 2547 : 4)

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารงานดูแลช่วยเหลือ นักเรียนของโรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอเขวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ เพื่อนำผลการวิจัยไปประกอบการ ปรับปรุง พัฒนาการบริหารงานดูแลช่วยเหลือนักเรียน ให้ผู้เรียนเป็นผู้ที่เก่ง ดี มีความสุข เพื่อสอดคล้องกับ ความต้องการของผู้เรียน ท้องถิ่น และชุมชนต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. ศึกษาระดับความคิดเห็นของครูต่อรูปแบบการบริหารงานดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอเขวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์
2. เปรียบเทียบความคิดเห็นของครูต่อรูปแบบการบริหารงานดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอเขวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ โดยจำแนกตามเพศและประสบการณ์การทำงาน

สมมติฐานการวิจัย

1. ครูมีความคิดเห็นต่อรูปแบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอเขวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก
2. ครูที่มีเพศและประสบการณ์การทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อรูปแบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอเขวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์แตกต่างกัน

ขอบเขตการวิจัย

ประชากรของการวิจัยนี้ได้แก่ ครูในโรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอเขวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ ปีการศึกษา 2559 จำนวน 160 คน คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางเจซีและมอร์แกน (Krejcie & Morgan, อ้างอิงใน ภาวิดา ธาราศรีสุทธิ, 2555) ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่าง 113 คน สุ่มตัวอย่างด้วยวิธีสุ่มอย่างง่าย

ตัวแปรที่ศึกษา ตัวแปรต้น ได้แก่ เพศ ประสบการณ์ในการ และรูปแบบงานดูแลช่วยเหลือนักเรียน 4 ด้าน 1) ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล 2) ด้านการคัดกรองนักเรียน 3) ด้านการส่งเสริม-นักเรียน 4) ด้านป้องกันและแก้ปัญหาให้นักเรียน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม โดยแบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศและประสบการณ์การทำงาน มีลักษณะเป็นคำถามแบบสำรวจรายการ (Check-list) ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นของครูต่อรูปแบบงานดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอเขวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ จำนวน 54 ข้อ มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด แบบสอบถามนี้ได้ทำการทดสอบหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อัลฟาด้วยวิธีของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่น .916

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ใช้สถิติค่าแจกแจงความถี่และค่าร้อยละ
2. ความคิดเห็นของครูต่อรูปแบบงานดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอเขวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD)
3. เปรียบเทียบความคิดเห็นของครูต่อรูปแบบงานดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอเขวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ จำแนกตามเพศ ใช้สถิติทดสอบที (t test)
4. เปรียบเทียบความคิดเห็นของครูต่อรูปแบบงานดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอเขวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน ใช้การวิเคราะห์หาค่าความแปรปรวนทางเดียว (One-Way Analysis of Variance)

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. เป็นแนวทางในการปรับปรุงพัฒนา และส่งเสริมรูปแบบงานดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอเขวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์
2. นำไปปรับปรุงแก้ไข พัฒนารูปแบบงานดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอเขวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์

ผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบดังนี้

1. ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง (ร้อยละ 70.8) มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานระหว่าง 5-10 ปี มากที่สุด (ร้อยละ 49.6) รองลงมา คือ มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานมากกว่า 10 ปี (ร้อยละ 31.8) และน้อยกว่า 5 ปี (ร้อยละ 18.6) ตามลำดับ
2. ครูมีความคิดเห็นต่อรูปแบบงานดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอเขวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจมากที่สุด คือ ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ($\bar{X} = 4.11$, $SD = .50$) ด้านป้องกันและแก้ปัญหาให้นักเรียน ($\bar{X} = 4.11$, $SD = .38$) ด้านการคัดกรองนักเรียน ($\bar{X} = 4.05$, $SD = .48$) และด้านการส่งเสริมนักเรียน ($\bar{X} = 4.02$, $SD = .44$)
2. ครูที่มีเพศต่างกันมีความคิดเห็นต่อรูปแบบงานดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอเขวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ มีความคิดเห็นต่อรูปแบบงานดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน
3. ครูที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกันมีความคิดเห็นต่อรูปแบบงานดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอเขวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ มีความคิดเห็นต่องานดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

การอภิปรายผล

จากการวิจัย เรื่อง ความคิดเห็นต่องานดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอเขวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ พบประเด็นที่น่าสนใจควรนำมาอภิปรายผล ดังนี้

1. ความคิดเห็นของครูต่อรูปแบบงานดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอเขวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เพราะ กระทรวงศึกษาธิการ ได้ประสานความร่วมมือกับกรมสามัญศึกษากรมวิชาการ และกรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข จัดทำระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ขึ้นตั้งแต่ปี 2543 เป็นต้นมา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2547) กล่าวว่า ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน หมายถึง กระบวนการดำเนินงานดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่มีขั้นตอนชัดเจนโดยมีวิธีการและเครื่องมือที่มีมาตรฐาน คุณภาพ และมีหลักฐานการทำงานที่ตรวจสอบได้ มีครูประจำชั้น/ครูที่ปรึกษาเป็นบุคลากรหลักในการดำเนินงาน และบุคลากรทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ทั้งในและนอกสถานศึกษา อันได้แก่ คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครอง ชุมชน ผู้บริหาร ตลอดจนครูทุกคน มีส่วนร่วมในการดำเนินงานและจากผลการวิจัยรูปแบบงานดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษาตามความคิดเห็นของครู โรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอเขวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ สามารถอภิปรายผลเป็นรายด้านได้ดังนี้

1. ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ผลการวิจัยปรากฏเป็นเช่นนี้ เพราะโรงเรียนมีการรวบรวมข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับนักเรียนครบถ้วนทั้งด้านความสามารถ ด้านสุขภาพ และด้านครอบครัว และโรงเรียนต้องส่งครูที่ปรึกษาเข้าอบรมเกี่ยวกับงานดูแลช่วยเหลือ นักเรียนอย่างน้อยปีละครั้ง ประกอบกับโรงเรียนควรมีการจัดประชุมครูเพื่อให้สามารถนำเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาใช้ในการคัดแยกนักเรียนเพื่อจัดกลุ่มซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของบุญประสพ กุลศรี (2550) ได้ทำการวิจัยเรื่องการพัฒนาบุคลากรเกี่ยวกับการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนอนุบาลหนองวัวซออำเภอหนองวัวซอจังหวัดอุดรธานีสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุดรธานีเขต 1 ในด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลพบว่า ครูที่ปรึกษามีการจัดทำระเบียบงานสะสมการจัดทำแบบประเมินพฤติกรรมเด็ก มีการบันทึกและรายงานผลการเรียนเป็นรายบุคคลและสรุปผลการดำเนินงานด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ได้บรรลุตามเป้าหมายทุกคนมีความพึงพอใจ

2. ด้านการคัดกรองนักเรียน โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ผลการวิจัยปรากฏเป็นเช่นนี้ เพราะผู้ทำหน้าที่คัดกรองนักเรียนควรมีการศึกษาข้อมูลเบื้องต้นก่อนทำการคัดกรองนักเรียนและตัวชี้วัดที่ใช้ในการคัดกรองแบ่งกลุ่มนักเรียนกำหนดมาจากการประชุมครูและคณะกรรมการสถานศึกษา รวมถึงโรงเรียนจัดการประชุมครูก่อนการคัดกรองนักเรียนให้ครูที่ปรึกษาศึกษาข้อมูลเพื่อการคัดกรองนักเรียน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของประนอม แก้วสวัสดิ์. (2556) ได้ทำการวิจัยเรื่อง สภาพและปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 18 พบว่า การพัฒนาบุคลากรเกี่ยวกับการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนอนุบาลหนองวัวซอ อำเภอหนองวัวซอจังหวัดอุดรธานีสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุดรธานีเขต 1 มีสภาพการดำเนินงานอยู่ใน

ระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นสูงสุด ได้แก่ โรงเรียนแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานด้านการคัดกรองนักเรียนออกไปกลุ่มปกติ และกลุ่มเสี่ยงหรือมีปัญหาทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการคัดกรองนักเรียนเป็นการวิเคราะห์ข้อมูลทั้งหมดที่ได้จากการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลแล้วนำผลที่ได้มาจำแนกตามเกณฑ์การคัดกรองที่สถานศึกษาได้ จัดทำขึ้น กำหนดเกณฑ์การคัดกรอง เพื่อจัดกลุ่มนักเรียนร่วมกันให้เป็นที่ยอมรับของครู ในสถานศึกษา

3. ด้านการส่งเสริมนักเรียน อยู่ในระดับมาก ผลการวิจัยปรากฏเป็นเช่นนี้ เพราะ มีการจัดกิจกรรมโฮมรูม(Homeroom) ควรทำทุกครั้งที่มีการเรียนการสอน อีกทั้งกิจกรรมนักเรียนควรเน้นส่งเสริมให้ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์และโรงเรียนควรจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามความรู้ความสามารถของนักเรียนแต่ละรายซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยวรา งามเสงี่ยม (2552) ได้ศึกษาเปรียบเทียบแนวทางแก้ไขปัญหาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 2 ผลการวิจัย พบว่า ปัญหาการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ตามความคิดเห็นของครูที่ปรึกษา โดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับปานกลาง เรียงตามลำดับจากมากไปหาน้อยดังนี้ ด้านการส่งเสริมและพัฒนานักเรียน ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลด้านการคัดกรองนักเรียน ด้านการป้องกันแก้ไขปัญหานักเรียน และด้านการส่งต่อนักเรียน ทั้งนี้ปัญหาการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ตามความคิดเห็นของครูปรึกษา โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 2 โดยรวม แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

4. ด้านการป้องกันและแก้ปัญหานักเรียน โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ผลการวิจัยปรากฏเป็นเช่นนี้ เพราะ เครือข่ายโรงเรียนควรมีการจัดสัมมนาประจำปีเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้วิธีการปฏิบัติที่ดีในการดูแลช่วยเหลือนักเรียน และเครือข่ายโรงเรียนควรร่วมกันจัดทำคู่มือวิธีการปฏิบัติที่ดีในงานดูแลช่วยเหลือนักเรียน (Best Practice) ไว้เป็นเอกสารประจำโรงเรียน ประกอบกับครูที่ปรึกษาคูเลเอาใจใส่อย่างใกล้ชิดกับนักเรียนที่เป็นกลุ่มเสี่ยงซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของจักร โพธิ์สำนัก (2550) ได้ศึกษาปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้วเขต 2 (Problems of the Implementation of Student Caring System in Schools Under the Office of Sa Kaeo Educational Service Areas 2) ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาในการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูที่ปรึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้วเขต 2 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านเรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ ด้านการป้องกันและแก้ปัญหานักเรียนด้านการส่งเสริมนักเรียนและด้านการส่งต่อนักเรียน ตามลำดับ ปัญหาในการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูที่ปรึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้วเขต 2 จำแนกตามประเภทโรงเรียนโดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

2. เปรียบเทียบความคิดเห็นของครูต่อรูปแบบงานดูแลช่วยเหลือนักเรียนใน โรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอลำลูกเกด จังหวัดสุรินทร์ จำแนกตามเพศและประสบการณ์ทำงาน

2.1 ครูที่มีเพศแตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อรูปแบบงานดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอสวนรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก โรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอสวนรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ ได้นำระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนมาใช้เป็นส่วนหนึ่งในการบริหารจัดการ เพื่อให้เกิดผลกับนักเรียนอย่างเป็นระบบ ต่อเนื่องและยั่งยืน สร้างความตระหนักและให้ความสำคัญในการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ซึ่งมีการจัดอบรมเพื่อพัฒนาความรู้ให้กับบุคลากรผู้รับผิดชอบ เกี่ยวกับระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนและบุคลากรภายในโรงเรียน โดยเฉพาะครูที่ปรึกษา สอดคล้องกับงานวิจัยของอัมพิกา เอ็นสุข (2554) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษากระบวนการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูในกลุ่มโรงเรียนอำเภอแก่งหางแมว สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1 ได้ทำการเปรียบเทียบกระบวนการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูในกลุ่มโรงเรียนอำเภอแก่งหางแมว สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1 จำแนกตามเพศ โดยรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้เพราะมีการจัดอบรมให้ความรู้ในเรื่องการดำเนินการตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนทั้งผู้บริหาร ครู และทุกฝ่ายที่มีส่วนเกี่ยวข้อง มีการนิเทศ กำกับ ติดตามและประเมินผล ดังนั้น ครูทั้งเพศชายและหญิงต่างก็มีแนวทางและวิธีการดำเนินงานระบบช่วยเหลือนักเรียนในลักษณะเดียวกัน

2.2 ครูที่มีประสบการณ์แตกต่างกันมีความคิดเห็นรูปแบบงานดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอสวนรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ผลการวิจัยนี้ไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ นโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ โดยสำนักคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานให้สถานศึกษาทุกแห่งดำเนินการพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนขึ้นมาใหม่ และนำมาใช้ในโรงเรียนทำให้ผู้บริหารและครูผู้สอนทุกคนต้องถือปฏิบัติเพื่อพัฒนาคุณภาพของนักเรียน ดังนั้น ครูที่มีประสบการณ์ทำงานต่างกัน ทุกคนจะมีความรู้ความเข้าใจ เกี่ยวกับกระบวนการดูแลช่วยเหลือนักเรียนใกล้เคียงกัน พฤติกรรมของนักเรียนโดยรวมของครูที่มีประสบการณ์ต่างกันสามารถแก้ปัญหาได้ ไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับวิจัยของพัชรภรณ์ เดชสุภา (2551) ได้ทำการศึกษาปัญหาการดำเนินงาน จัดระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครู โรงเรียนประถมศึกษา ในเขตอำเภอคลองหาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 1 พบว่า ครูที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานต่ำกว่า 5 ปีและครูที่มีประสบการณ์ 5 ปีขึ้นไป มีปัญหาไม่ต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

1. ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลครูที่ปรึกษาหรือครูประจำชั้นควรมีความตระหนักหรือเอาใจใส่พิเศษกับนักเรียนเป็นรายบุคคลอยู่ตลอดเวลาโดยอาศัยวิธีการต่างๆและมีการติดต่อประสานงานกับผู้ปกครองนักเรียนอยู่ตลอดเวลา มีการเก็บรวบรวมข้อมูลของนักเรียนเป็นรายบุคคลอย่างครบถ้วน
2. ด้านการคัดกรองนักเรียน เป็นวิธีการและกระบวนการที่ครูประจำชั้นหรือครูที่ปรึกษาจะต้องดำเนินการโดยใช้ข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคลที่เป็นปัจจุบันมาดำเนินการครูที่ปรึกษาต้องเก็บผลการคัดกรองนักเรียนเป็นความลับและจำเป็นต้องประชุมครูเพื่อพิจารณาเกณฑ์คัดกรองและจัดกลุ่มนักเรียนร่วมกัน
3. ด้านการส่งเสริมนักเรียน ควรได้รับความร่วมมือจากทุกฝ่าย โดยเฉพาะครูทุกคนในโรงเรียน ตลอดจนผู้ปกครอง ชุมชน และหน่วยงานที่ให้การสนับสนุน งบประมาณในการดำเนินงาน ควรมีการให้ความรู้ด้านภาวะเสี่ยงต่อการถูกทารุณกรรม
4. ด้านการป้องกันและแก้ปัญหา นักเรียน ครูที่ปรึกษาหรือครูประจำชั้นควร ติดต่อกับหรือประสานงานกับผู้ปกครองในเบื้องต้นเพื่อทำความเข้าใจตรงกันกับปัญหาที่เกิดขึ้นกับตัวนักเรียนและร่วมกันดำเนินการ

เอกสารอ้างอิง

- กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ. (2545). *หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544*. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ.).
- กรมสุขภาพจิต. (2544ก). *คู่มือการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาเด็กด้อยโอกาส*. อุบลราชธานี : โรงพยาบาลศรีมหาโพธิ์.
- จักรี โพธิ์ตานัก. (2550). *ปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนระดับชั้น มัธยมศึกษา* สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เขต 2. การศึกษาค้นคว้าอิสระ กศ.ม. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- บุญประสพ กุลศรี. (2550). *การพัฒนาบุคลากรเกี่ยวกับการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน* โรงเรียนอนุบาลหนองวัวซออำเภอหนองวัวซอจังหวัดอุดรธานีสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุดรธานีเขต 1. การศึกษาค้นคว้าอิสระ,มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
- ประนอม แก้วสวัสดิ์. (2556). *สภาพและปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียน* สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 18. วิทยานิพนธ์ ค.ม.(การบริหารการศึกษา). จันทบุรี : มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- พัชรภรณ์ เดชสุภา. (2551). *ปัญหาการดำเนินงานจัดระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครู โรงเรียนประถมศึกษาในเขตอำเภอลองหาด* สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เขต 1. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยบูรพา.

- วรา งามเสงี่ยม. (2552). ปัญหาและแนวทางการพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 2. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2547). แนวทางการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ.)
- คณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐาน. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ.) คั่นคว่ำอิสระ กศ.ม. มหาสารคาม :มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- อัมพิกา เข่นสุข. (2554). เรื่อง การศึกษากระบวนการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูในกลุ่มโรงเรียนอำเภอแก่งหางแมว สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การบริหารการศึกษา). บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยบูรพา.